

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
SVEIKATOS REIKALŲ KOMITETAS**

SPRENDIMAS

**DĖL SAVIVALDYBIŲ VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURŲ VEIKLOS REZULTATŲ IR
PROBLEMŲ, SU KURIOMIS SUSIDURIAMA**

2025 m. gegužės 21 d. Nr. 111-S-

Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimo Sveikatos reikalų komitetas (toliau – Komitetas),

2025 m. balandžio 30 d. posėdyje išklausęs Sveikatos apsaugos ministerijos pranešimą ir Lietuvos visuomenės sveikatos asociacijos, Lietuvos savivaldybių asociacijos, Savivaldybių visuomenės sveikatos biurų asociacijos (toliau – SVSBA) atstovų informaciją dėl savivaldybių visuomenės sveikatos biurų (toliau – VSB) veiklos rezultatų ir problemų, su kuriomis susiduriama (finansavimas, žmogiškieji ištekliai, ataskaitos, metodologinis veiklos koordinavimas ir kt.),

pažymi, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 6 str., savivaldybės visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti steigia VSB, kurie šalia savarankiškųjų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų nuo 2014 m. vykdo valstybės deleguotas visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas, kurių įgyvendinimui priskiriamas valstybės finansavimas (speciali tikslinė dotacija), kurį VSB gali tikslingai naudoti. 2015 m. VSB buvo skirtas 9 260 700 eurų finansavimas, dėl ko jie sunkiai išsilaikė ir buvo sunku plėtoti veiklas. Vėliau finansavimas po truputį didėjo - 2019 m. buvo skirtas 23 436 000 eurų finansavimas (daugiau, negu dvigubai didesnis), dėl to VSB veikla pagerėjo, o 2025 m. skirtas 30 227 000 eurų finansavimas (daugiau, negu trigubai didesnis) šioms pagrindinėms veikloms: 1) plėtoti sveiką gyvenseną bei stiprinti sveikos gyvensenos įgūdžius ugdymo įstaigose ir bendruomenėse, vykdyti visuomenės sveikatos stebėseną savivaldybėse (24 591 900 eurų); 2) plėtoti psichikos sveikatos stiprinimą, psichosocialinės pagalbos ir savižudybių pagalbos intervencijas (5 635 100 eurų). Iki 2025 m. įsteigtas 51 VSB, kitų savivaldybių (Pagėgių, Birštono, Kalvarijų, Neringos, Rietavo, Skuodo, Širvintų, Visagino, Molėtų) gyventojams visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas teikia kitų savivaldybių VSB savivaldybių bendradarbiavimo sutarties pagrindu;

atkreipia dėmesį, kad valstybės finansavimas skiriamas nesilaikant nustatytos Specialios tikslinės dotacijos, skirtos valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti, poreikio apskaičiavimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2013 m. spalio 11 d. įsakymu Nr. V-932 „Dėl Specialios tikslinės dotacijos, skirtos valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti, poreikio apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Metodika). Pagal Metodiką 2025 metams buvo numatytas poreikis skirti 50 915 890 eurų valstybės perduotoms funkcijoms vykdyti, įskaitant 44 197 200 eurų (mokinių visuomenės sveikatos priežiūrai bei visuomenės sveikatos stiprinimui ir stebėsenai) ir 6 718 690 eurų (psichikos sveikatos stiprinimui), tačiau faktiškai 2025 metams skirti asignavimai siekė 30 227 000 eurų, iš kurių atitinkamai anksčiau minėtoms pagrindinėms veikloms skirta 24 591 900 eurų ir 5 635 100 eurų. Dėl nepakankamos valstybės dotacijos, kuri apytiksliai sudaro apie 60 proc. reikiamos sumos, visuomenės sveikatos specialistams skiriamas nepakankamas darbo užmokestis, kuris tampa nekonkurencingu darbo rinkoje, o tai lemia jų trūkumą ir didesnę darbo krūvį dirbantiems visuomenės sveikatos specialistams. SVSBA duomenimis, paskutinį kartą visuomenės sveikatos specialistų darbo užmokestis buvo didintas 2019 metais, o šiuo metu jų darbo užmokestis, neatskaičius mokesčių, vidutiniškai svyruoja nuo 1321 iki 1500 eurų, pernai žemiausia riba buvo 1214 eurų;

reiškia susirūpinimą, kad, vadovaujantis Visuomenės sveikatos specialisto, vykdančio sveikatos priežiūrą mokykloje, kvalifikacinių reikalavimų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. rugpjūčio 1 d. įsakymu Nr. V-630 „Dėl Visuomenės sveikatos specialisto, vykdančio sveikatos priežiūrą mokykloje, kvalifikacinių reikalavimų aprašo patvirtinimo“, SVSBA duomenimis, nuo šių metų rugsėjo 1 d. dėl neatitikties kvalifikaciniais reikalavimams tektų atleisti apie 250 visuomenės sveikatos specialistų, atliekančių visuomenės sveikatos priežiūrą mokyklose (neskaitant panašaus skaičiaus specialistų iš Vilniaus miesto ir rajono VSB duomenų), ko pasekoje 417 Lietuvos ugdymo įstaigų ir apie 113000 mokinių negautų visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų, kai kuriuose VSB gali nelikti nė vieno visuomenės sveikatos specialisto; nors šio teisės akto paskutinio pakeitimo įsigaliojimą planuojama atidėti dar metams, iš esmės tai problemos nesprendžia; nors savivaldybės įtraukia visuomenės sveikatos specialistus į trūkstamų rajone specialistų profesijų sąrašą, sudarant galimybę finansuoti jų studijas, kelionę į darbą ir iš darbo ir pan., tačiau tai nepakankamai motyvuoja asmenis rinktis visuomenės sveikatos specialisto profesiją;

pastebi, kad, nors Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1495 patvirtintas Asmens sveikatos priežiūros specialistų planavimo modelio aprašas pakeistas, įtraukiant į jį visuomenės sveikatos specialistus, tačiau šių specialistų poreikio

planavimo tvarka praktikoje neveikia, nes visuomenės sveikatos krypties studijų programas renkasi labai nedaug studentų, baigę studijas dažniausiai ateina dirbti ne į VSB, o renkasi kitas populiarias specialybes, kurios yra darbo rinkoje (grožio paslaugų sferos, gyvensenos medicinos, reabilitacijos ir kt.);

atkreipia dėmesį, kad, vadovaujantis Bendraisiais savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatais (toliau – Nuostatai), patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. V-488 su jo vėlesniais pakeitimais, savivaldybės pavėluotai gauna statistinius duomenis iš Higienos instituto, todėl savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitos pateikimas savivaldybės administracijai ir tarybai vėluoja, jos tampa nebeaktualios planuojant atitinkamas prioritетines veiklas ir tvirtinant joms biudžetą;

n u s p r e n d ž i a:

1. Siūlyti Sveikatos apsaugos ministerijai kartu su Finansų ministerija:

1.1. Spręsti klausimą dėl valstybės finansavimo padidinimo savivaldybių visuomenės sveikatos biurams perduotų valstybinių visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų užtikrinimui, skiriant reikiamas lėšas pagal Metodiką.

1.2. Spręsti klausimą dėl visuomenės sveikatos specialistų darbo užmokesčio didinimo.

2. Siūlyti Sveikatos apsaugos ministerijai kartu su Švietimo, mokslo ir sporto ministerija:

Siekiant identifikuoti kvalifikacijos tobulinimo poreikius visuomenės sveikatos priežiūrą mokyklose vykdančioms specialistams, atlikti studijų kryptių programų analizę ir spręsti klausimą dėl kitų studijų kryptių įteisinimo, kurių studijas baigę specialistai galėtų dirbti mokykloje, vykdydami visuomenės sveikatos priežiūrą.

3. Siūlyti Sveikatos apsaugos ministerijai:

3.1. Siekiant spręsti visuomenės sveikatos specialistų trūkumo problemą, efektyviau vykdyti visuomenės sveikatos specialistų poreikio planavimą ir jų rengimo valstybinio užsakymo formavimą.

3.2. Pakeisti Nuostatus, numatant ankstesnę, negu spalio 15 d., savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos rodiklių reikšmių skelbimo Higienos instituto interneto svetainėje datą, kad savivaldybės turėtų galimybę anksčiau pradėti analizuoti duomenis ir patvirtinti savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitą iki metų galo.

3.3. Siekiant sumažinti savivaldybėms administracinę naštą, peržiūrėti Nuostatuose numatytų visuomenės sveikatos stebėsenos rodiklių sąrašą, įvertinant jų aktualumą ir ryšį su strateginiais dokumentais bei atsisakyti galimai perteklinių rodiklių.

3.4. Efektyviau viešinti VSB paslaugas nacionaliniu mastu, siekiant didinti gyventojų informuotumą ir skatinti jų įsitraukimą į šias paslaugas.

4. Apie pasiūlymų įgyvendinimo eigą ir priimtus sprendimus raštu informuoti Komitetą iki 2025 m. spalio 1 d.

Komiteto pirmininkė

Lina Šukytė-Korsakė

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos Seimas, Gedimino pr. 53, 01109 Vilniaus m., Lietuva (2025-05-21 17:09:22)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	SPRENDIMAS DĖL SAVIVALDYBIŲ VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURŲ VEIKLOS REZULTATŲ IR PROBLEMŲ, SU KURIOMIS SUSIDURIAMA
Dokumento rūšys	-
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-05-21 Nr. 111-S-9
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Lina Šukytė-Korsakė, Seimo narys
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-05-21 16:06:36 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2025-05-21 16:06:49 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	SK ID Solutions EID-Q 2021E,2.5.4.97=#160e4e545245452d31303734373031 33,SK ID Solutions AS,EE
Sertifikato galiojimo laikas	2024-11-22 10:51:37–2029-11-22 23:59:59
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Seimo kanceliarija, Dokumentų valdymo sistema
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-05-21 16:06:51 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA-2,RCSC,VI Registru Centras - i.k. 124110246,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2025-02-26 13:16:36–2028-02-26 13:16:36
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DocLogix v12.8.7.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2025-05-21 17:09:22)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2025-05-21 17:09:22 atspausdino Daiva Žukauskė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-